

Forfatter: Bagger, Carl

Titel: Udvalgte Skrifter

Citation: Bagger, Carl: "Udvalgte Skrifter", i Bagger, Carl: *Udvalgte Skrifter*, udg. af OSKAR SCHLICHTKRULL , 1928, s. I. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bagger01val-shoot-idm140621538988160/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte Skrifter

INDLEDNING

I.

Alt hvad Carl Bagger har skrevet — som har noget Værd — er ikke blot udsprunget af et Virkelighedsmotiv; men det har i højere eller ringere Grad autobiografisk Karakter. Man gør derfor vel i at erindre sig de ydre Data i hans Livshistorie.

Han fødtes den 11. Maj 1807 i København og er et »uægte« Barn. Faderen var en højtstaaende Embedsmand i Politietaten, Moderen en smuk og livsglad Butiksjomfru. De døde begge tidligt: Barnet var kun eet Aar ved Moderens Død og 3 Aar ved Faderens.

En uomgængelig og uligevægtig Farmoder tog sig af Drengens Opdragelse med det Resultat, at hendes ubeherskede Skældsord tidligt ledte ham ind paa Spekulationer over hans illegitime Oprindelse. Skoleaarene tilbragte han dels i Roskilde, dels i Sorø, hvorfra han i 1826 tog en pæn Studentereksamen; paa »Sorø Regens« tog han »anden Eksamen«, hvorpaa han i 1828 drog til København for at studere Jura. Studiet forsømte han imidlertid snart for at hengive sig dels til fri Læsning af forskellig Art, dels til Digtning, mest til et letsindigt Liv i alskens Udsvævelser, der for tidligt nedbrød hans Helbred.

I 1836 fik han — uden at have taget nogen Embeds-eksamen — en Stilling i Odense som Redaktør af Fyens Stifts Adresseavis. Sit sundhedsnedbrydende Liv fortsatte han ogsaa under de nye Forhold, og den 25. Oktober 1846 døde han.

Hans Livs Historie er uløseligt knyttet til den unge Pige, han lærte at kende allerede som Elev paa Sorø Akademi, og som senere blev hans Hustru: Thora Fiedler, Datter af Justitsraad Fr. Chr. Fiedler til Basnæs og Juliane Marie Fiedler, f. Sporon. Sønerne Frederik og Valdemar Fiedler var Carl Baggers Skolekammerater, og i Sommerferien 1824 introducerede de Vennen paa Basnæs, hvor Bagger tilbragte adskillige følgende Ferier. En Forlovelse i Datteren Thora resulterede i, at hun i Aug. 1829 fødte ham et Barn, som opdroges i Jylland. Barnets Fødsel betød for Bagger et Brud med Thoras Hjem; med hende selv vedligeholdtes — saavidt det kan ses — en Korrespondance. Først i 1836 saa de hinanden igen; det var i Korsør, hvorfra Thora skulde sejle til Kiel og videre derfra til Hamburg, hvor Familien — for at fjerne hende fra Baggers Indflydelse — anbragte hende i Huset hos en Slægtning.

I 1837 døde Thoras Moder — Faderen var død allerede i 1829 — og da Bagger paa det Tidspunkt havde en Stilling, de kunde leve af, giftede de sig. Brylluppet stod paa Basnæs d. 8. Novbr. 1837. Sønnen, der i Daaben havde faaet Navnet Carl Christian Petersen, flyttede ikke længe efter hjem hos sine Forældre. Han døde pludseligt, ganske kort Tid før Carl Bagger.

Fader og Søn begravedes samme Dag.

II

Hvor sørgeligt Baggers Liv end formede sig, havde det næppe Personlighedsindhold nok til at kunne kaldes en Tragedie: en begavet ung Mand tager Forskud paa Livet og hvirvles ind i et Uføre, som han ikke har Vilje og Styrke nok til at rede sig ud af igen, mens Tid er, og han ender i Elendighed. Hvad der skiller dette Tilfælde fra Tusinder af andre beslægtede, er imidlertid det Temperament, det Gemyt, hvormed den, hvem Historien overgaar, selv oplever den. At Bagger kendte Øjeblikke, da han led sjældige Lidelser, som førte ham Vanvidsafgrunden nær, derom er der ingen Tvivl. At han var sig disse Lidelsers Værd bevidst som Kilde til sin Digtning det er lige saa givet. I sin Svaghed kælede han for sin egen Ulykke og var vel nok tilbøjelig til at overvurdere Nødvendigheden af at falde dybt som en Betingelse for sin Poesis Lødelighed. Og hvor hans Liv bød ham Mulighed for Gisninger i Retning af det brødefulde og uhyggelige, der hagede han sig fast og skabte nyt Passionsstof.

II.

Han begyndte med de højeste Aspirationer. En Tragedie — »*Dronning Christine af Sverrig og Monaldeschi*« — som udkom i 33, men blev digtet flere Aar før, er i Shakespeares og Schillers Stil. Det var Forfatteren et haardt Stød, at den blev upaaskønnet af Samtiden og kasseret af det kgl. Teater. Til Trods for flere smukke lyriske Partier læses den næppe i sin Helhed med Behag i vore Dage. Hverken den eller et senere historisk Skuespil »*Cromwells Søn*« (efter Scribe), er optaget i dette Udvalg. Endnu en Tragedie, »*Cid*«, — ligelædes fra de første Ungdoms-

III